

KOMENTÁŘ

2. 7. 2024

Vícečetné porody v Jihomoravském kraji - 2023

Vícečetné porody v Jihomoravském kraji v roce 2023 tvořily 1,30 % z celkového počtu porodů. Nejvyšší podíl vícečetných porodů v kraji byl zaznamenán v roce 2009, a to 2,33 % z celkového počtu porodů. Průměrný věk matek u vícečetných porodů mírně převyšoval průměrný věk matek celkem.

V roce 2023 se matkám s bydlištěm v Jihomoravském kraji narodilo celkem 10 695 dětí. Při celkovém počtu 10 558 porodů se jedno dítě narodilo v 10 421 případech a dvojčata se narodila ve 137 případech. Trojčata a čtyřčata se v roce 2023 v kraji nenarodila. Podíl vícečetných porodů v roce 2023 dosáhl 1,30 % z celkového počtu jihomoravských porodů.

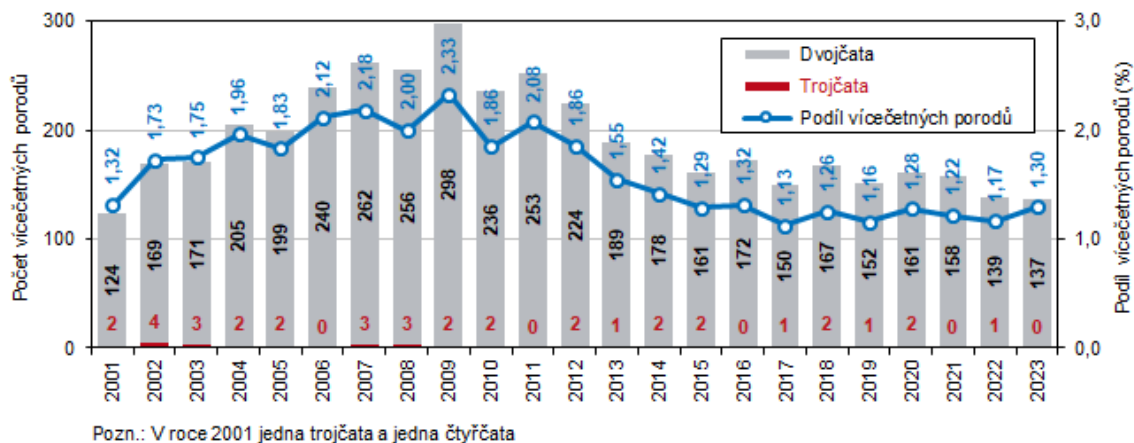
Trojčata se v kraji za posledních 23 let nenarodila jen v letech 2006, 2011, 2016, 2021 a 2023. V roce 2001 se v kraji narodila čtyřčata.

Tab. 1 Narození a porody podle počtu narozených dětí v Jihomoravském kraji

Rok	Počet narozených		Porody podle počtu narozených dětí				Podíl vícečetných porodů
	celkem	z toho živě	jedno dítě	dvojčata	trojčata	čtyřčata	
2001	9 703	9 685	9 448	124	1	1	1,32
2002	10 164	10 131	9 814	169	4	-	1,73
2003	10 097	10 072	9 746	171	3	-	1,75
2004	10 749	10 749	10 333	205	2	-	1,96
2005	11 173	11 173	10 769	199	2	-	1,83
2006	11 546	11 546	11 066	240	-	-	2,12
2007	12 401	12 371	11 868	262	3	-	2,18
2008	13 217	13 196	12 696	256	3	-	2,00
2009	13 184	13 145	12 582	298	2	-	2,33
2010	13 068	13 040	12 590	236	2	-	1,86
2011	12 442	12 404	11 936	253	-	-	2,08
2012	12 385	12 339	11 931	224	2	-	1,86
2013	12 437	12 403	12 056	189	1	-	1,55
2014	12 839	12 802	12 477	178	2	-	1,42
2015	12 817	12 771	12 489	161	2	-	1,29
2016	13 230	13 193	12 886	172	-	-	1,32
2017	13 541	13 509	13 238	150	1	-	1,13
2018	13 632	13 594	13 292	167	2	-	1,26
2019	13 380	13 328	13 073	152	1	-	1,16
2020	12 907	12 859	12 579	161	2	-	1,28
2021	13 128	13 085	12 812	158	-	-	1,22
2022	12 125	12 078	11 844	139	1	-	1,17
2023	10 695	10 669	10 421	137	-	-	1,30

KOMENTÁŘ

Graf 1 Počet a podíl vícečetných porodů v Jihomoravském kraji

V novodobé historii kraje, resp. od roku 2001, byly nižší podíly vícečetných porodů zaznamenány na začátku sledovaného období - v roce 2001 to bylo 1,32 % (124 dvojčat, jedna trojčata a jedna čtyřčata z 9 574 porodů). V dalších letech se podíl vícečetných porodů s malými výkyvy zvyšoval a v roce 2006 překročil 2% hranici. Maximum bylo evidováno v roce 2009, kdy se při 12 882 porodech narodilo 298 dvojčat a dvoje trojčata a podíl vícečetných porodů dosáhl 2,33 %. Po tomto „vrcholu“ byla hranice 2 % překročena ještě v roce 2011. V dalších letech se podíl vícečetných porodů více či méně snižoval, v roce 2017 tento podíl činil pouze 1,13 %. Snižování podílu vícečetných porodů bylo výsledkem změn pravidel pro umělá oplodnění, která začala platit od roku 2012. Podle těchto nově zavedených úprav žena při zákroku dostala pouze jedno embryo na rozdíl od let předešlých, kdy dostávala embryí několik.

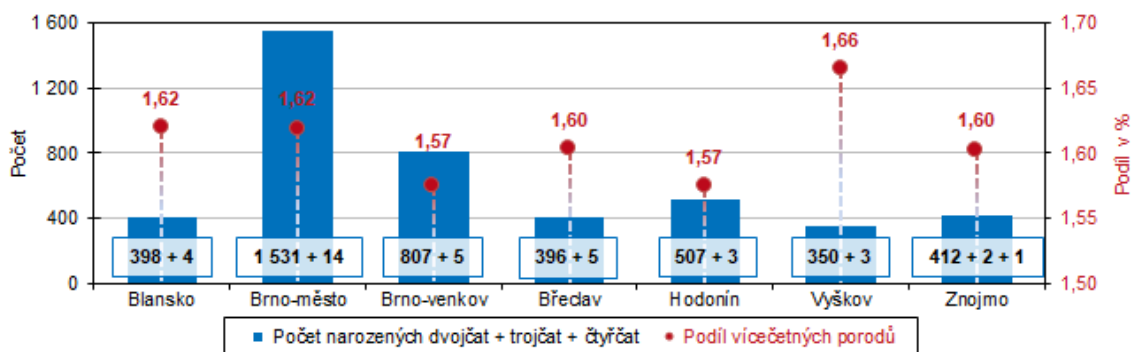
V podrobnějším pohledu v rámci kraje byly nejvyšší počty narozených dvojčat a trojčat (očekávaně vzhledem k počtu obyvatel) v Brně-městě. Tabulka 2 a graf 2 ukazují počty a podíly vícečetných porodů v okresech kraje za úhrn let 2001 až 2023. Podíl vícečetných porodů za sledované období se pohyboval od 1,57 % v okresech Brno-venkov a Hodonín po 1,66 % v okrese Vyškov, odstupy podílů v okresech jsou nepatrné.

Tab. 2 Narození a porody podle počtu narozených dětí v okresech Jihomoravského kraje (úhrn porodů let 2001 až 2023)

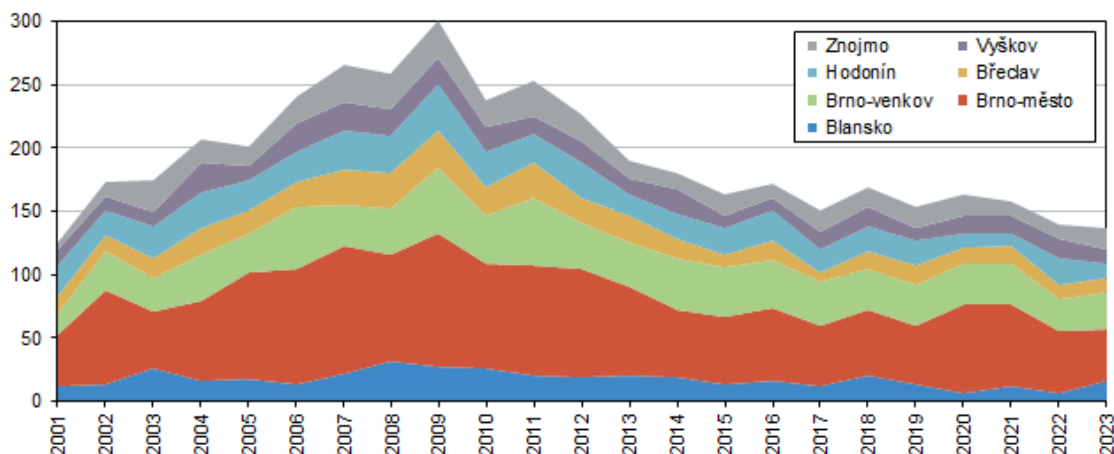
Kraj, okresy	Počet narozených		Porody podle počtu narozených dětí				Podíl vícečetných porodů
	celkem	z toho živě	jedno dítě	dvojčata	trojčata	čtyřčata	
JMK	280 860	280 055	271 946	4 401	36	1	1,61
Blansko	25 229	25 171	24 421	398	4	-	1,62
Brno-město	97 024	96 743	93 920	1 531	14	-	1,62
Brno-venkov	52 381	52 231	50 752	807	5	-	1,57
Břeclav	25 426	25 356	24 619	396	5	-	1,60
Hodonín	32 915	32 808	31 892	507	3	-	1,57
Vyškov	21 564	21 508	20 855	350	3	-	1,66
Znojmo	26 321	26 238	25 487	412	2	1	1,60

KOMENTÁŘ

Graf 2 Počet narozených vícčetat a podíl vícečetných porodů v okresech Jihomoravského kraje (z úhrnu porodů let 2001 až 2023)

Graf 3 Vícečetné porodů v okresech Jihomoravského kraje

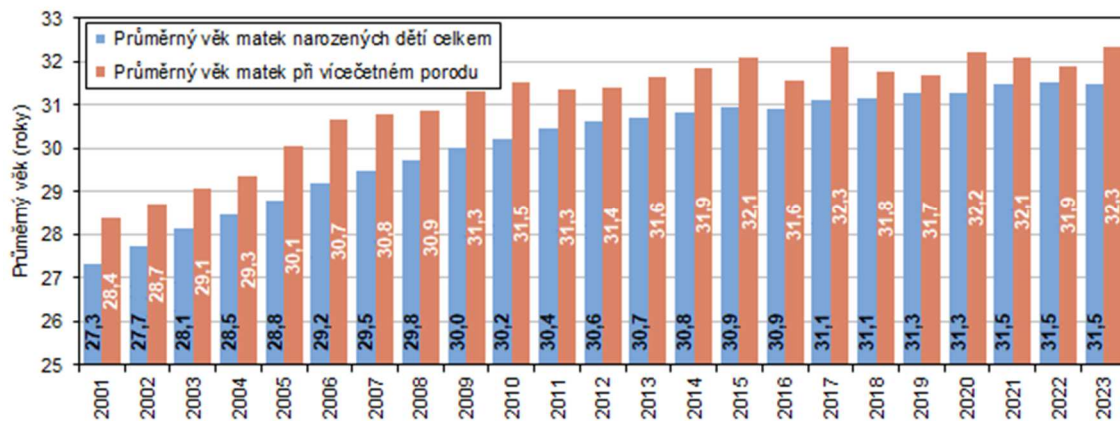

Jako doplnění je možno uvést informaci o průměrném věku matek při narození vícčetat. Průměrný věk matek při narození dítěte se v minulých letech postupně zvyšoval (popř. výjimečně stagnoval). Stejně tak tomu bylo až do roku 2015 u průměrného věku matek při vícečetných porodech. Od roku 2016 věk matek vícčetat kolísá s maximem v letech 2017 a 2023 (32,3 roku).

Průměrný věk matky dítěte narozeného v Jihomoravském kraji v roce 2001 činil 27,3 roku, průměrný věk matky vícčetat v daném roce dosáhl 28,4 roku. Za 22 let se průměrné věky matek narozených dětí zvýšily v obou případech přibližně o 4 roky. Matka dítěte narozeného v roce 2023 měla v průměru 31,5 roku, matka vícčetat v průměru 32,3 roku. Z grafu 4 je zřejmé, že průměrný věk matek vícčetat vždy převyšoval průměrný věk matek celkem, rozdíl se pohyboval od 0,4 roku v roce 2019 a 2022 po 1,5 roku v roce 2006.

KOMENTÁŘ

Graf 4 Průměrný věk matek narozených dětí v Jihomoravském kraji

Kontakt:

Ing. Marcela Vetešková
 Krajská správa ČSÚ v Brně
 T: 542 528 200
 E: marcela.veteskova@csu.gov.cz